

Универзитет у Нишу Медицински факултет	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ МЕДИЦИНА <i>Акредитација 2018</i>	
Назив предмета: Принципи и етика научноистраживачког рада		
Руководилац предмета: Проф. др Татјана Јевтовић Стоименов		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : трећи	Година студија: друга	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: М-II-9.в	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да студентима омогући: • упознавање студената медицине са основним принципима медицинске етике и процена етичких ставова у односу на специфичне медицинске проблеме • упознавање студената медицине са методологијом научно истраживачког рада у биомедицинским наукама • овладавање начелима етике у предклиничким и клиничким истраживањима • усвајање моралних и професионалних стандарда као и принципа етичког и професионалног понашања • стицање искуства у презентацији постигнутих резултата истраживања научној јавности, у писању оригиналних научних радова.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Стицањем предвиђених знања у области експерименталних и клиничких истраживања студент треба да се припреми за дефинисање актуелних научних проблема, припрему плана научних истраживања и саопштавање и приказивање добијених резултата јавности, као и да прихвати и поштује принципе академског интегритета у свим фазама експерименталног и клиничког истраживања и настајања научног дела		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 15	Вежбе : 15	
Садржај предмета		
Теоријска настава Увод у методологију НИР-а у биомедицинским наукама. Класификација и подела науке. Етичка питања у биомедицинским публикацијама: Истраживачки интегритет у науци. Грешке у науци: сива зона, подвале (плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата, аутоплагирање). Улога Етичког комитета. Кодекс о академском интегритету. Поступак утврђивања неакадемског понашања. Етички принципи коришћења и чувања лабораторијских животиња.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у методологију научно-истраживачког рада у биомедицинским наукама. Класификација и подела науке. Научна истраживања у медицини.	1
2.	Методологија НИР-а у медицини. Планирање научноистраживачког процеса - фазе рада.	1
3.	Коришћење научних информација у планирању и припреми научних истраживања. Е-медицина – примена и значај у науци.	1
4.	Информатика као научна дисциплина; значај примарних, секундарних и терцијарних публикација у припреми научних истраживања.	1
5.	Етички принципи коришћења и чувања лабораторијских животиња. Експериментални модели у стоматологији. <i>Ин vivo</i> и <i>ин vitro</i> експерименти.	1
6.	Технике добијања ткивних хомогената и субцелуларних партикула (нативних једара, митохондрија, микрозомалне фракције, цитозола) методама диференцијалног ултрацентрифугирања. Методе сепарације ћелија и субцелуларних партикула.	1
7.	Начини чувања и припреме материјала за морфолошка испитивања. Хистохемијске и имунохемијске методе.	1
8.	Биомаркери. Коришћење хуманог материјала у реализацији научноистраживачких пројеката. Избор погодног узорка: крв (серум, плазма, еритроцити, леукоцити), пљувачка, урин.	1
9.	Експериментални модели у нефрологији и неурологији.	2
10.	Пројекат хуманог генома. Лабораторијске могућности испитивања херeditарних болести. Могућност злоупотребе научних сазнања.	1
11.	PCR техника и испитивање генских поломорфизама у медицини.	1
12.	Клиничка истраживања и истраживања у општем здравству. Контролисана клиничка истраживања. Основни принципи добровољног пристајка информисаног пацијента у	1

	клиничком испитивању.	
13.	Приказивање јавности постигнутих резултата. Писање научног дела; оригинални научни рад; монографија. Оригинални научни рад и ревијски научни рад.	1
14.	Етика у НИР-у. Академски интегритет у науци, грешке у науци: сива зона, подвале (плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата, аутоплагирање).	1
	Укупно	15

2. Практична настава		Број часова:
1.	РАД У БИБЛИОТЕЦИ: Претраживање примарних, секундарних и терцијарних публикација, упознавање са садржајем стручних часописа.	3
2.	КОМПЈУТЕРСКА УЧИОНИЦА: Компјутерска-онлине претраживања литературних података. Упознавање са кључним часописима из области стоматологије-могућности њихових претраживања	3
3.	КОМПЈУТЕРСКА УЧИОНИЦА: Самостално формулисање научног проблема, дефинисање кључних речи, претраживање литературе. Анализа прикупљених података и самосталан избор одговарајуће методологије за потенцијално истраживање. Формулисање наслова потенцијалног научног рада.	4
4.	ВИВАРИЈУМ: Упознавање са организацијом виваријума и могућностима експерименталног рада на подесним лабораторијским животињама. Демонстрација експеримента на лабораторијским животињама.	2
5.	ЛАБОРАТОРИЈА: Припрема узорака за истраживање. Демонстрација одвајања плазме и серума, испирања еритроцита, хомогенизације ткива, изолације ДНК	2
6.	Тест-провера знања	1
	Укупно	15

Препоручена литература:

1. Савић Ј. Како написати, објавити и вредновати научно дело у биомедицини. Култура, Београд, 2001.
2. Gustavii В. How to write and illustrate a scientific paper. Cambridge University Press, 2003.
3. Gauch Н. Scientific Method in Brief. Waterstone, USA, 2012.
4. Џуџић В. Основи методологије научног истраживања у медицини. Наука, Београд, 1996
5. Толић Е, Приморац Д, Јанковић С. Медицинско-биохемијска дијагностика у клиничкој пракси, Медицинска наклада –Загреб, 2004.
6. Радачић М, Башић И, Ељуга Д. Покусни модели у биомедицини. Медицинска наклада, Загреб, 2000.
7. Council of Science Editors. Scientific Style and Format: the CSE Manual for Authors, Editors, and Publishers, 7th edition, Cambridge University Press UK, 2006.
8. Раденковић С: Биоетика и медицина, Академска књига, Нови Сад, 2012.
9. Петрушић Н, Симоновић И. Етичке и правне димензије биомедицинских истраживања, Наис-Принт, Ниш, 2014.

Методe извођења наставе:

- Теоријска настава
- Практична настава

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе

- Активност у току наставе: 0-10 поена
- Тестови: 0-20 поена

Завршни испит

- Писмени испит: 0-70 поена